

<i>RVP ZV Obsah</i>	<i>RVP ZV Kód</i>	<i>RVP ZV Očekávané výstupy</i>	<i>ŠVP Školní očekávané výstupy</i>	<i>ŠVP Učivo</i>
ROZMANITOST PŘÍRODY	ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	-	-
	ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> - na základě obrazového materiálu popíše postavení Země ve vesmíru - vysvětlí střídání dne a noci a střídání čtyř ročních období (použití názoru) - objasní rozdíly v postavení Země a Slunce v různých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země - sluneční soustava - Slunce a jeho planety, postavení Země - otáčení Země kolem osy, pohyb Země kolem Slunce - význam Slunce (zdroj světla a tepla) pro život na Zemi - den a noc a příčiny jejich střídání - roční období a příčiny jejich střídání - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí - podnebné pásy
	ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	-	-

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Přírodověda - 2. období – 5. ročník

ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	-	-
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> - popíše činnosti člověka podporující nebo poškozující životní prostředí (obrazový a textový materiál) - vysvětlí nutnost ohleduplného chování k přírodě a její ochranu - vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije - porovnává je s problémy z jiných oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - energetické suroviny, energie - zvětvávání, vznik půdy a její význam - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů
ČJS-5-4-06	stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<ul style="list-style-type: none"> - uvede případná rizika vyplývající ze specifických přírodních jevů - vysvětlí, které mimořádné události souvisejí se specifickými přírodními jevy hrozí v místě jeho bydliště a školy - uvede možnosti, jak se chránit - uvede, jakou mimořádnou událost může způsobit určitý přírodní jev 	<ul style="list-style-type: none"> - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČIS-5-4-07	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> - pozná a popíše některé laboratorní pomůcky - použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech - dodrží pracovní postup - provede stručný a přehledný záznam pokusu a popíše výsledek pokusu - dodrží bezpečnost práce během experimentování 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti - třídění látek - změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
-------------------	--	---	--

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	OSV		-
	VDO		-
	VMEGS		-
	MKV		-
	EV (Ekosystémy)	<ul style="list-style-type: none"> - uvede jednoduché příklady závislosti organismů na různé životní prostředí - porovná záznam nebo zkušenost z vlastního pozorování přírody s informacemi uvedenými např. na internetu, v atlasech, v přírod. literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> - různé druhy krajin na Zemi - (např. les, tropický deštný les, vodstvo, hory,...) - změny okolní krajiny vlivem člověka
EV (Základní podmínky života)	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a zkoumá přírodniny a přírodní děje pomocí jednoduchých pomůcek a nástrojů (např. teploměr apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti – voda, vzduch, půda, rostliny, živočichové 	

	EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozliší, které životní prostředí podporují nebo poškozují - uvede výhody a nevýhody některých opatření, která snižují dopady jednání lidí na životní prostředí - propojí daný problém do základních souvislostí se svými znalostmi, vyhledává další informace 	<ul style="list-style-type: none"> - třídění odpadů, šetření vodou a energií, hospodaření s odpady - využívání různých zdrojů energie a různých energetických surovin - změny v krajině a jejich vliv na životní prostředí (např. výstavba dálnic)
	EV (Vztah člověka k prostředí)	<ul style="list-style-type: none"> - popíše pozorované změny v přírodě (den, noc, roční období) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdílné podmínky života na Zemi, střídání dne a noci a ročních období
	MV		-

Mezipředmětové vztahy – vztahy mezi předměty, mezi ročníky daných předmětů, jednosměrné závislosti mezi různými ŠVP výstupy předmětů v jednotlivých ročnících

Učivo RVP ZV

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Přírodověda - 2. období – 5. ročník

- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	ČJS-5-5-01	využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> - určí a pojmenuje části lidského těla - uvede příklady orgánových soustav a vysvětlí jejich funkci - rozliší pozitivní a negativní vlivy na své vlastní zdraví a uvede příklady ze života - pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nadváha, stres, neléčené nemoci, závislosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - stavba těla (povrch těla, opora těla, cévní, trávicí, vylučovací, nervová soustava) - základní funkce a projevy člověka, životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - ochrana a péče o zdraví - zdravý životní styl, hygiena oblékání, pohybový režim - zdravá výživa – denní režim, pitný režim, správná výživa, vhodná skladba stravy
	ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	<ul style="list-style-type: none"> - chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života - určí a charakterizuje etapy, kterými prošel a kterou právě prožívá - rozpozná jednotlivé etapy lidského života (slovní charakteristika) 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj jedince - etapy lidského života - základy lidské reprodukce - partnerství a rodičovství

<p>ČJS-5-5-03</p>	<p>účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům - navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne - svůj plán zrealizuje a vyhodnotí a zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí - objasní důležitost zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - denní režim, vliv masmédií na denní režim - účelné plánování času v rámci rodiny - zdravý životní styl - vlastní péče o zdraví a jeho ochrana - postižení jedinci mezi námi
<p>ČJS-5-5-04</p>	<p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru a odhalí možná rizika - navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví - upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů - popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život - popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí a krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí - označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); - integrovaný záchranný systém

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Přírodověda - 2. období – 5. ročník

<p>ČJS-5-5-05</p>	<p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje návykové legálně prodávané látky (alkohol, nikotin v cigaretách, kofein apod.) - vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví - zdůvodní odmítnutí dalších nabízených cizích látek - uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog - předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky - návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače, závislost - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - centra odborné pomoci
<p>ČJS-5-5-06</p>	<p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam pravidelných preventivních prohlídek (u zubního, praktického a dětského lékaře) - uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu - rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci ("zdravé" a nevhodné) - zdůvodní nezbytnost dostatečného množství ovoce a zeleniny v potravě člověka - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - drobné úrazy a poranění - prevence nemocí a úrazů - nemoci přenosné - osobní, intimní a duševní hygiena - správná výživa, sestavení jednoduchého jídelníčku - výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy, pitný režim

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Přírodověda - 2. období – 5. ročník

<p>ČJS-5-5-07</p>	<p>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život - uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a rozhodne, v jakém případě je má užít - předvede simulovaný telefonický rozhovor pro přivolání záchranné služby - dokáže ošetřit drobné poranění potřebným materiálem z lékárničky - v modelové situaci popíše či předvede ošetření drobných poranění 	<ul style="list-style-type: none"> - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku - první pomoc při drobných poraněních - prevence nemocí a úrazů
<p>ČJS-5-5-08</p>	<p>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní zásady ohleduplného chování mezi ženami a muži, děvčaty a chlapci - popíše biologické a psychické změny obou pohlaví v období puberty a citlivý přístup k nim - úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví) - v modelové situaci prokáže schopnost odmítnout chování, které mu je nepřijemné 	<ul style="list-style-type: none"> - partnerství, manželství, rodičovství - základy sexuální výchovy - biologické a psychické změny v dospívání - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, - etická stránka vztahů, - etická stránka sexuality - nemoci přenosné a nepřenosné - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - ochrana před sexuálním zneužíváním - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

<p>PRŮŘE ZOVÁ</p>	<p>OSV (Sebepoznání a sebepojetí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává pomoc při osobních krizích - 	<ul style="list-style-type: none"> - usilování o vlastní zdravé a vyrovnané sebepojetí -
------------------------------	--	---	--

OSV (Seberegulace a sebeorganizace)	<ul style="list-style-type: none"> - plánuje svůj čas - studium a volný čas - analyzuje svůj způsob organizace času - 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času, plánování učení a volného času na hru – denní režim -
OSV (Psychohygiena)	<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o pozitivní vyladění mysli - popíše, kam se obrátit o pomoc, když na to sám nestačí 	<ul style="list-style-type: none"> - dovednost zvládnout stresovou situaci, linky důvěry
OSV (Poznávání lidí)	<ul style="list-style-type: none"> - poznává své spolužáky ve třídě, v rodině, lidi v okolí a všímá si odlišností a vzájemných shod - 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání a vnímání lidí – ve třídě, v rodině, v okolí -
OSV (Mezilidské vztahy)	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje jiné lidi jako svébytné osobnosti - respektuje svým chováním práva druhých lidí, postaví se za vlastní práva 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi vrstevníky, mezi chlapci a děvčaty ve třídě, mezi muži a ženami, mladými a staršími lidmi, vztahy v rodině
OSV (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na řešení problémů ve třídě, vysvětlí obvyklé příčiny vzniku osobních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - dovednost řešit problémy mezi vrstevníky, orientovat se ve vztazích
VDO		-
VMEGS		-
MKV (Lidské vztahy)	<ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si zásady slušného jednání a chování mezi lidmi a jejich význam pro rozvoj osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy lidí v rodině, ve škole, mezigenerační vztahy
EV		-

MV		-
----	--	---

Mezipředmětové vztahy – vztahy mezi předměty, mezi ročníky daných předmětů, jednosměrné závislosti mezi různými ŠVP výstupy předmětů v jednotlivých ročnících

Učivo RVP ZV

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Poznámky	
	-
	-